

СПОГОДБА МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ДВОЙНОТО ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ И ИМУЩЕСТВОТО

Ратифицирана със закон, приет от 38-о Народно събрание на 16.06.1999 г. - ДВ, бр. 57 от 25.06.1999 г. Издадена от Министерството на финансите, обн., ДВ, бр. 113 от 28.12.1999 г., в сила от 24.09.1999 г.

Република България и
Република Македония,
желаейки да сключат Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане на доходите и имуществото, се споразумяха, както следва:

Член 1

Обхват по отношение на лицата

Тази спогодба се прилага спрямо лица, които са местни лица на едната или на двете договарящи държави.

Член 2

Данъци, за които се прилага спогодбата

1. Тази спогодба се прилага за данъци върху доходите и имуществото, налагани от страна на всяка договаряща държава или органи на нейната местна власт, независимо от начина на тяхното събиране.

2. За данъци върху доходите и имуществото се считат всички данъци върху общия доход, върху съвкупното имущество или върху отделни елементи на доходите или имуществото, включително данъците върху приходи от отчуждаване на движимо или недвижимо имущество, данъците върху брутните суми на надници и заплати, платени от предприятия, както и данъците върху нарастването на имуществото.

3. Съществуващите данъци, за които се прилага тази спогодба, са по-конкретно:

а) за Република България:

I. данъкът върху дохода на физическите лица;

II. корпоративният подоходен данък;

III. данъкът върху имуществото;

(по-нататък наричани "български данък")

б) за Република Македония:

I. данъкът върху общия доход;

II. данъкът върху печалбата;

III. данък върху имуществото.

(по-нататък наричани "македонски данък")

4. Спогодбата ще се прилага и за всички идентични и подобни по естеството си данъци, установени след датата на подписване на спогодбата, като допълнение или вместо съществуващите данъци. Компетентните органи на договарящите държави ще се уведомяват за всички съществени изменения, извършени в съответните им данъчни закони.

Член 3

Общи определения

1. За целите на тази спогодба, освен ако контекстът не изисква друго:

а) (I) терминът "България" означава Република България, а когато е употребен в географски смисъл означава територията и териториалните води, върху които тя упражнява своя държавен суверенитет, включително континенталния шелф и изключителната икономическа зона, върху които тя упражнява суверенни права и юрисдикция в съответствие с международното право;

(II) терминът "Македония" означава територията на Република Македония, нейната земя, вътрешните води и дъна, върху които упражнява юрисдикцията си или суверенни права във връзка с изследването, добиването, разработване и управление на природни ресурси, в съответствие с вътрешното си законодателство и международното право;

б) термините "едната договаряща държава" и "другата договаряща държава" означават България или Македония в зависимост от контекста;

в) терминът "данък" означава всеки данък, предвиден в чл. 2 на тази спогодба;

г) терминът "лице" включва физическо лице, дружество или всяко друго сдружение от лица;

д) терминът "дружество" означава юридическо лице или всяка общност, която се счита за юридическо лице за целите на данъчното облагане;

е) терминът "седалище" означава правната регистрация на главното управление съгласно вътрешното законодателство на една от договарящите държави;

ж) терминът "гражданин" означава всяко физическо лице, притежаващо гражданството на една от договарящите държави, и всяко юридическо лице, гражданско дружество или сдружение, чието правно положение се определя съгласно действащото законодателство на една от договарящите държави;

з) термините "предприятие на едната договаряща държава" и "предприятие на другата договаряща държава" означават съответно предприятие, ръководено от местно лице на едната договаряща държава, и предприятие, ръководено от местно лице на другата договаряща държава;

и) терминът "международен транспорт" означава всеки превоз с кораб, самолет, железопътно или шосейно транспортно средство, извършван от предприятие на едната договаряща държава, освен ако посочените транспортни средства се използват изключително между места, намиращи се в другата договаряща държава;

к) терминът "компетентен орган" означава:

I. по отношение на Македония - министъра на финансите или негов упълномощен представител;

II. по отношение на България - министъра на финансите или негов упълномощен представител.

2. При прилагането на тази спогодба от всяка договаряща държава всеки термин, който не е изрично определен в нея, освен ако контекстът не изисква друго, ще има значението, което му придава законодателството на тази държава за данъците, за които се прилага спогодбата.

Член 4

Местно лице

1. За целите на тази спогодба терминът "местно лице на едната договаряща държава" означава лице, което съгласно законодателството на тази

държава подлежи на данъчно облагане в нея поради неговото местожителство, местопребиваване, седалище, място на управление или всеки друг критерий от подобно естество.

2. Когато съгласно разпоредбите на ал. 1 едно физическо лице е местно лице и на двете договарящи държави, неговото положение се определя, както следва:

а) то се счита за местно лице на тази държава, в която разполага с постоянно жилище; ако то разполага с постоянно жилище в двете държави, то се счита за местно лице на държавата, с която има по-тесни лични и икономически отношения (център на жизнени интереси);

б) ако държавата, в която се намира центърът на неговите жизнени интереси, не може да бъде определена или ако то не разполага с постоянно жилище в нито една държава, то се счита за местно лице на държавата, в която обичайно пребивава;

в) ако то обичайно пребивава и в двете държави или в нито една от тях, то се счита за местно лице на държавата, на която е гражданин;

г) ако всяка от държавите го счита за свой гражданин или то не е гражданин на нито една от тях, компетентните органи на договарящите държави разрешават въпроса чрез взаимно споразумение.

3. Когато съгласно разпоредбите на ал. 1 лице, което не е физическо лице, е местно на двете договарящи държави, то се счита за местно лице на държавата, в която се намира неговото седалище. В случай на съмнение компетентните органи на договарящите държави разрешават въпроса чрез взаимно споразумение.

Член 5

Място на стопанска дейност

1. За целите на тази спогодба терминът "място на стопанска дейност" означава определено място на дейност, чрез което предприятие на едната договаряща държава извършва цялостно или частично стопанската си дейност в другата договаряща държава.

2. Терминът "място на стопанска дейност" включва по-специално:

а) място на управление;

б) клон;

в) офис;

г) фабрика;

д) работилница, и

е) мина, нефтен или газов кладенец, кариера или всяко друго място за добиване на природни богатства.

3. Строителна площадка, строителен или монтажен обект или надзорна дейност, свързана с тях, представлява място на стопанска дейност само ако продължава повече от дванадесет месеца.

4. Независимо от предходните разпоредби на този член счита се, че терминът "място на стопанска дейност" не включва:

а) използването на съоръжения единствено с цел складиране, излагане или доставка на стоки, принадлежащи на предприятието;

б) поддържането на запаси от стоки, принадлежащи на предприятието, единствено с цел складиране, излагане или доставка на стоки;

в) поддържането на запаси от стоки, принадлежащи на предприятието, единствено с цел преработката им от друго предприятие;

г) поддържането на определено място на дейност изключително за покупка на стоки или за събиране на информация за предприятието;

д) поддържането на определено място на дейност изключително с цел рекламиране, предоставяне на информация, извършване на научни изследвания или всяка друга дейност от подготвителен или спомагателен характер за предприятието;

е) поддържането на запаси от стоки, изложени от местното лице на панаир или изложба, които предстои да бъдат продадени след закриването им;

ж) поддържането на място на дейност изключително за осъществяване на всяко съчетание от посочените в букви "а" до "д" дейности при положение, че цялостната дейност на това определено място, произтичаща от това съчетание, има подготвителен или спомагателен характер.

5. Независимо от разпоредбите на ал. 1 и 2, когато лице, което не е представител с независим статут, за когото се прилага разпоредбата на ал. 7, действа в една от договарящите държави от името на предприятие на другата договаряща държава, счита се, че това предприятие има място на стопанска дейност в първата посочена държава по отношение на всички дейности, които това лице извършва за предприятието, ако това лице има и обикновено упражнява в тази държава правото да сключва договори от името на предприятието, освен ако дейностите на това лице са ограничени до посочените в ал. 4, които, ако се извършват чрез определено място, не биха направили това определено място място на стопанска дейност съгласно разпоредбите на тази алинея.

6. Не се счита, че едно предприятие има място на стопанска дейност в едната договаряща държава само защото то извършва дейност в тази държава чрез брокер, комисионер или друг представител с независим статут, при условие, че тези лица действат в обичайните граници на своята дейност.

7. Обстоятелството, че дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, контролира или е контролирано от дружество, което е местно лице на другата договаряща държава или което извършва стопанска дейност в тази друга държава (независимо дали чрез място на стопанска дейност или по друг начин), не е основание да се счита което и да е от дружествата за място на стопанска дейност на другото.

Член 6

Доходи от недвижимо имущество

1. Доходи, получени от местно лице на едната договаряща държава от недвижимо имущество (включително доходи от селско и горско стопанство), намиращо се в другата договаряща държава, може да бъде облагано с данъци в тази друга държава.

2. Терминът "недвижимо имущество" има съдържанието, което му придава законодателството на договарящата държава, в която се намира въпросното имущество. Терминът във всички случаи включва имуществото, принадлежащо към недвижимото имущество, добитък и оборудване, използвани в селското и горското стопанство, рибни стопанства, правата, спрямо които се прилагат разпоредбите на общото законодателство относно поземлената собственост, плодopolзването на недвижимо имущество, както и правата върху променливи или определени по размера си плащания, представляващи компенсация за разработването или за предоставяне на правото за разработване на минерални залежи, извори и други природни ресурси. Кораби и самолети не се считат за недвижимо имущество.

3. Разпоредбите на ал. 1 се прилагат за доходи, получени от пряко използване, отдаване под наем или използване под каквато и да е форма на недвижимото имущество.

4. Разпоредбите на ал.1 и 3 се прилагат също така и по отношение на доходи от недвижимо имущество на предприятие и по отношение на доходи от недвижимо имущество, използвано за извършване на независими лични услуги.

Член 7

Печалби от стопанска дейност

1. Печалбите на предприятие на едната договаряща държава се облагат само в тази държава, освен ако предприятието извършва стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност. Ако предприятието извършва стопанска дейност по посочения начин, печалбите на предприятието могат да се облагат в другата държава, но само такава част от тях, каквато е причислима към това място на стопанска дейност.

2. Като се има предвид разпоредбата на ал. 3, когато предприятие на едната договаряща държава извършва стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност, във всяка договаряща държава към това място на стопанска дейност ще се причисляват печалбите, които то би получило, ако беше отделно и независимо предприятие, извършващо същите или подобни дейности при същите или подобни условия и работещо напълно независимо от предприятието, на което то е място на стопанска дейност.

3. При определянето на печалбите от място на стопанска дейност се допуска приспадане на разходите, извършени за мястото на стопанска дейност, включително управленските и общите административни разходи, извършени както в държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност, така и на всяко друго място.

4. Не се причисляват печалби към мястото на стопанска дейност само поради обикновена покупка от това място на стопанска дейност на стоки за предприятието.

5. За целите на предходните алинеи печалбите, причислими към мястото на стопанска дейност, се определят ежегодно по един и същ начин, освен ако не съществува сериозна и основателна причина за противното.

6. Когато печалбите включват елементи на доход, регламентирани отделно в други членове на тази спогодба, разпоредбите на тези членове няма да се засягат от разпоредбите на този член.

Член 8

Международен транспорт

1. Печалбите, получени от предприятие на едната договаряща държава от експлоатацията на кораби, самолети, железопътни или шосейни транспортни средства в международния транспорт, се облагат само в държавата, в която се намира седалището на предприятието.

2. Разпоредбите на ал.1 се прилагат също и по отношение на печалби от участие в пул, съвместна стопанска дейност или международна експлоатационна агенция.

Член 9

Свързани предприятия

1. Когато:

а) предприятие на едната договаряща държава участва пряко или непряко в управлението, контрола или имуществото на предприятие на другата договаряща държава; или

б) едни и същи лица участват пряко или непряко в управлението, контрола или имуществото на предприятие на едната договаряща държава и на предприятие на другата договаряща държава,

и в двата случая между двете предприятия в техните търговски или финансови отношения са наложени условия, различни от тези, които биха били осъществени между независими предприятия, тогава всяка печалба, която би възникнала, ако ги нямаше тези условия, но поради тези условия не е възникнала за едно от предприятията, може да бъде включена в печалбите на това предприятие и съответно обложена с данъци.

2. Когато една от договарящите държави включи в печалбите на предприятие на тази държава и съответно обложи с данък печалби, по отношение на които предприятие на другата договаряща държава е било подложено на облагане с данък в тази друга държава, и така включените печалби са печалби, които биха възникнали за предприятието на първата посочена държава, ако договорените условия между двете предприятия бяха такива, каквито биха били между независими предприятия, то тогава тази друга държава ще направи съответното уточнение на начисления от нея данък върху тези печалби. При извършването на това уточнение ще се вземат предвид другите разпоредби на спогодбата и компетентните органи на договарящите държави при необходимост ще се консултират помежду си.

Член 10

Дивиденди

1. Дивиденди, платени от дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, на местно лице на другата договаряща държава могат да се облагат в тази друга държава.

2. Въпреки това такива дивиденди могат да се облагат с данък в договарящата държава, на която дружеството, изплащащо дивидентите, е местно лице и в съответствие със законодателството на тази държава, но ако получателят на дивидентите е техен притежател, наложеният данък няма да надвишава:

а) 5 процента от brutната сума на дивидентите, ако получателят е дружество (с изключение на гражданско дружество), което притежава пряко най-малко 25% от капитала на дружеството, изплащащо дивидентите;

б) 15 процента от brutната сума на дивидентите във всички останали случаи.

Компетентните органи на договарящите държави уреждат чрез взаимно споразумение начина на прилагане на тези ограничения.

Тази алинея не се отнася за данъчното облагане на дружеството по отношение на печалбите, от които се изплащат дивидентите.

3. Терминът "дивиденди", употребен в този член, означава доходи от акции или други права, с изключение на вземания за дълг, даващи право на участие при разпределението на печалбата, включително доходи от други корпоративни права, които са подчинени на същия режим на данъчно облагане, като доходите от акции в съответствие с данъчното законодателство на държавата, на която дружеството, извършващо разпределението, е местно лице.

4. Разпоредбите на ал.1 и 2 не се прилагат, ако притежателят на дивидентите, като местно лице на едната договаряща държава, извършва стопанска дейност в другата договаряща държава, на която е местно лице дружеството, изплащащо дивидентите, чрез място на стопанска дейност, разположено там, или упражнява в тази друга държава независими лични услуги чрез определена база, разположена там, и участието, във връзка с което се

изплащат дивидентите, е действително свързано с това място на стопанска дейност или определена база. В този случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14.

5. Когато дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, получава печалби или доходи от другата договаряща държава, тази друга договаряща държава не може да налага никакви данъци върху дивидентите, платени от дружеството, освен доколкото тези дивиденти са платени на местно лице на тази друга държава или доколкото участието, във връзка с което са платени дивидентите, е действително свързано с място на стопанска дейност или определена база, разположени в тази друга държава, нито да облага неразпределените печалби на дружеството с данък върху неразпределените печалби, дори ако изплатените дивиденти или неразпределените печалби се състоят изцяло или частично от печалби или доходи, произхождащи от тази друга държава.

Член 11

Лихви

1. Лихвите, произхождащи от едната договаряща държава и платени на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат в тази друга държава.

2. Въпреки това тези лихви могат също да се облагат с данък и в договарящата държава, от която произхождат, и в съответствие със законодателството на тази държава, но ако получателят на лихвите е и техен притежател, така наложеният данък няма да надвишава 10 процента от брутната сума на лихвите. Компетентните органи уреждат чрез взаимно споразумение начина на прилагане на това ограничение.

3. Независимо от разпоредбите на ал. 2 лихвите, произхождащи от едната договаряща държава и платени на правителството на другата договаряща държава или на централната банка на тази друга държава, се освобождават от данъчно облагане в първата посочена договаряща държава.

4. Терминът "лихви", използван в този член, означава доход от вземания за дълг от всякакъв вид, независимо от това, дали са обезпечени или не с ипотека и носещи или не правото на участие в печалбата на длъжника и по-специално доходи от държавни ценни книжа, бонове и облигации, включително от премии и бонуси, свързани с такива ценни книжа, бонове или облигации. Санкции за закъснели плащания не се считат за лихви за целите на този член.

5. Разпоредбите на ал. 1 и 2 няма да се прилагат, ако притежателят на лихвите като местно лице на едната договаряща държава извършва стопанска дейност в другата договаряща държава, от която произхождат лихвите, посредством намиращ се там място на стопанска дейност или извършва в тази друга държава независими лични услуги чрез определена база, намираща се там, и вземането за дълг, във връзка с което се изплащат лихвите, е действително свързано с такова място на стопанска дейност или определена база. В този случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14.

6. Лихвите се считат за произхождащи от едната договаряща държава, ако техен платец е самата държава, орган на местна власт или местно лице на тази държава. Когато обаче лицето, изплащащо лихвите, независимо дали е местно лице на договарящата държава или не, притежава в едната от договарящите държави място на стопанска дейност или определена база, във връзка с което/която е възникнал дългът, който поражда изплащането на лихвите, и тези лихви са свързани с това място на стопанска дейност или определена база, се

счита, че тези лихви произхождат от договарящата държава, в която се намира мястото на стопанска дейност или определената база.

7. Когато поради особените взаимоотношения между платещия и притежателя на лихвите или между тях двамата и някое друго лице размерът на лихвите, като се има предвид задължението, за което се изплащат, надвишава размера, който би бил договорен между платещия и притежателя при липсата на тези особени взаимоотношения, разпоредбите на този член се прилагат само по отношение на последния размер. В този случай надвишаващата сума се облага съобразно законодателството на всяка от договарящите държави, като съответно се имат предвид останалите разпоредби на тази спогодба.

Член 12

Авторски или лицензионни възнаграждения

1. Авторските или лицензионните възнаграждения, произхождащи от едната договаряща държава и платени на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Въпреки това авторските или лицензионните възнаграждения съгласно ал. 1 на този член могат също да се облагат с данък и в договарящата държава, от която произхождат, и в съответствие с нейното законодателство, но ако получателят е и притежател на авторските или лицензионните възнаграждения, наложеният данък няма да надвишава 10 процента от брутната сума на авторските или лицензионните възнаграждения.

3. Терминът "авторски и лицензионни възнаграждения", използван в този член, означава плащания от всякакъв вид, получени за използване или за правото за използване на всяко авторско право за литературно, художествено или научно произведение, включително кинофилми или филми или записи за радио- или телевизионно излъчване, на всеки патент, търговска марка, чертеж или модел, план, секретна формула или процес, или за използването на или за правото на използване на промишлено, търговско или научно оборудване, или за информация, отнасяща се до промишлен, търговски или научен опит.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат, ако притежателят на авторските или лицензионните възнаграждения, като местно лице на едната договаряща държава, извършва стопанска дейност в другата договаряща държава, от която произхождат авторските или лицензионните възнаграждения, чрез място на стопанска дейност, разположено там, или извършва в тази друга държава независими професионални услуги чрез определена база, разположена там, и правото или собствеността, във връзка с които се изплащат авторските или лицензионните възнаграждения, е действително свързано с такова място на стопанска дейност или определена база. В такъв случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14.

5. Счита се, че авторските или лицензионните възнаграждения произхождат от едната договаряща държава, когато платещт е самата държава, неин орган на местна власт или местно лице на тази държава. Когато обаче лицето, изплащщо авторските и лицензионни възнаграждения, независимо дали е местно лице на договарящата държава, притежава в едната от договарящите държави място на стопанска дейност или определена база, във връзка с които е възникнало задължението за изплащане на авторските или лицензионните възнаграждения, и тези авторски или лицензионни възнаграждения произхождат от това място на стопанска дейност или определена база, то тогава се счита, че те произхождат от държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност или определената база.

6. Когато поради особените взаимоотношения между платеща и притежателя или между тях двамата и някое трето лице сумата на авторските или лицензионните възнаграждения, като се има предвид използването, правото или информацията, за които те се плащат, надвишава сумата, която би била договорена между платеща и притежателя при липсата на такива особенни взаимоотношения, разпоредбите на този член се прилагат само по отношение на последната сума. В такъв случай надвишаващата сума се облага съобразно законодателството на всяка от договарящите държави, като се имат предвид останалите разпоредби на тази спогодба.

Член 13

Печалби от прехвърляне на имущество

1. Печалбите, получени от местно лице на едната договаряща държава от прехвърляне на недвижимо имущество, посочено в чл. 6 и намиращо се в другата договаряща, могат да се облагат в тази друга държава.

2. Печалбите от прехвърляне на движимо имущество, съставляващо част от стопанското имущество на място на стопанска дейност, което предприятие на едната договаряща държава има в другата договаряща държава, или на движимо имущество, принадлежащо на определена база, което местно лице на едната договаряща държава има на разположение в другата договаряща държава с цел извършване на независими лични услуги, включително печалбите от отчуждаването на такова място на стопанска дейност (самостоятелно или заедно с цялото предприятие) или такава определена база, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

3. Печалбите от прехвърляне на кораби, самолети, железопътни или шосейни транспортни средства, използвани от местно лице на едната договаряща държава в международния транспорт, или движимо имущество, свързано с експлоатацията на тези кораби, самолети, железопътни или шосейни транспортни средства, се облагат с данък само в договарящата държава, в която е разположено неговото седалище.

4. Печалбите от прехвърляне на имущество, различно от посоченото в ал. 1, 2 и 3, се облагат с данък само в държавата, на която прехвърлителят е местно лице.

Член 14

Независими професионални услуги

1. Доходите, получени от местно лице на едната договаряща държава от извършване на професионални услуги или от други дейности с независим характер, се облагат само в тази държава, освен ако то има редовно на разположение определена база в другата договаряща държава за извършване на своята дейност. В такъв случай само такава част от доходите може да се облага в тази друга държава, каквато е причислима към тази определена база.

2. Терминът "професионални услуги" включва по-специално самостоятелни научни, литературни, художествени, образователни или преподавателски дейности, както и независими дейности на лекари, адвокати, инженери, архитекти, стоматолози и счетоводители.

Член 15

Доходи от трудови правоотношения

1. Освен в случаите по чл. 16, 18, 19, 20 и 21 заплати, надници и други подобни възнаграждения, получени от местно лице на едната договаряща държава въз основа на трудово правоотношение, се облагат само в тази държава,

освен ако трудът се полага в другата договаряща държава. Ако трудът се полага по този начин, така получените възнаграждения могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Независимо от разпоредбите на ал. 1 възнаграждение, получено от местно лице на едната договаряща държава за положен труд в другата договаряща държава, се облага само в първата посочена държава, ако:

а) получателят пребивава в другата държава за период или периоди, ненадвишаващи общо 183 дни през всеки дванадесетмесечен период, започващ или приключващ през съответната данъчна година; и

б) възнаграждението е платено от работодател или от името на работодател, който не е местно лице на другата държава; и

в) възнаграждението не е за сметка на място на стопанска дейност или определена база, които работодателят притежава в другата държава.

3. Независимо от предходните разпоредби на този член възнаграждение, получено за положен труд на борда на кораб, самолет, железопътно или шосейно транспортно средство, използвано в международния транспорт от предприятие на едната договаряща държава, се облага с данък само в тази държава.

Член 16

Директорски възнаграждения

Директорски възнаграждения и други подобни плащания, получени от местно лице на едната договаряща държава в качеството му на член на борда на директорите на дружество, което е местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

Член 17

Художествени изпълнители и спортисти

1. Независимо от разпоредбите на чл. 14 и 15 на тази спогодба доходи, получени от местно лице на едната договаряща държава в качеството му на художествен изпълнител, като театрален, кино-, радио- или телевизионен артист или музикант, или като спортист от личната му дейност като такъв, извършвана в другата договаряща държава, могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Когато доходи от личната дейност на художествен изпълнител или спортист в качеството му на такъв се получават не от самия художествен изпълнител или спортист, а от друго лице, тези доходи независимо от разпоредбите на чл. 7, 14 и 15 се облагат с данък в договарящата държава, в която се извършва дейността на художествения изпълнител или спортиста.

3. Независимо от разпоредбите на ал. 1 и 2 доходите, посочени в този член, се освобождават от данъчно облагане в договарящата държава, в която се извършва дейността на художествения изпълнител или спортиста, ако тази дейност се осъществява въз основа на сключена спогодба за сътрудничество в областта на културата или спорта, утвърдена от договарящите държави.

Член 18

Пенсии

Освен в случаите по ал.1 на чл.19 пенсии и други подобни възнаграждения, платени на местно лице на едната договаряща държава във връзка с трудово правоотношение в миналото, се облагат с данък само в тази държава.

Член 19

Държавна служба

1. а) Възнаграждения, различни от пенсии, изплатени от едната договаряща държава или неин орган на местна власт на физическо лице за извършени услуги на тази държава или орган на местна власт, се облагат само в тази държава.

б) Такова възнаграждение обаче се облага само в другата договаряща държава, ако услугите са извършени в тази друга държава и физическото лице е местно на тази държава, което:

I. е гражданин на тази държава; или

II. не е станало местно лице на тази държава единствено с цел извършване на услугите.

2. а) Всяка пенсия, изплатена от или за сметка на фондове, създадени от едната договаряща държава или нейни органи на местна власт, на физическо лице за услуги, оказани на тази държава или орган на местната власт, се облага само в тази държава.

б) Такава пенсия обаче се облага само в другата договаряща държава, ако физическото лице е местно лице и гражданин на тази държава.

3. Разпоредбите на чл. 15, 16, 17 и 18 се прилагат по отношение на възнаграждения и пенсии за услуги, извършени във връзка със стопанска дейност, осъществена от едната договаряща държава или неин орган на местна власт.

Член 20

Студенти

Плащания, които студент или стажант, който е или е бил непосредствено преди пристигането си в едната договаряща държава местно лице на другата договаряща държава и който се намира в първата посочена държава единствено с цел образование или стаж, получава за своята издръжка, образование или стаж, не се облагат с данък в първата посочена държава при условие, че плащанията произхождат от източници извън тази държава.

Член 21

Преподаватели

1. Физическо лице, което пребивава в едната договаряща държава с цел да преподава или извършва научни изследвания в университет, колеж или друга образователна институция, призната в тази държава, и което е или е било непосредствено преди това пребиваване местно лице на другата договаряща държава, се освобождава от данъчно облагане в първата посочена държава за полученото възнаграждение за това преподаване или научни изследвания за период не повече от две години считано от датата на първото му пристигане с такава цел.

2. Разпоредбата на ал. 1 на този член не се прилага за доходи от научни изследвания, ако тези изследвания са предприети предимно за лично благодетелстване на отделно лице или лица.

Член 22

Други доходи

1. Елементи от дохода на местно лице на едната договаряща държава независимо от това, къде възникват, които не са разгледани в предходните членове на тази спогодба, се облагат с данък само в тази държава.

2. Разпоредбата на ал. 1 не се прилага по отношение на доходи, различни от доходи от недвижимо имущество, посочено в ал. 2 на чл. 6, при условие, че

притежателят на такива доходи, като местно лице на едната договаряща държава, извършва стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност или извършва в тази друга държава независими лични услуги чрез определена база, разположена там, и правото или собствеността, във връзка с които се получават доходите, са действително свързани с това място на стопанска дейност или определена база. В такъв случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14.

Член 23

Имущество

1. Недвижимото имущество по смисъла на чл. 6, ал. 2, собственост на местно лице на едната договаряща държава и разположено в другата договаряща държава, се облага с данък само в тази друга държава.

2. Движимото имущество, образуващо част от актива на място на стопанска дейност, което предприятие на едната договаряща държава има в другата договаряща държава, или движимото имущество, принадлежащо към определена база, използвана от местно лице на едната договаряща държава в другата договаряща държава за извършване на независими лични услуги, се облагат само в тази друга държава.

3. Имуществото, представляващо кораби, самолети, железопътни или шосейни транспортни средства, експлоатирани от местно лице на едната договаряща държава в международния транспорт, както и движимите вещи, необходими за експлоатацията на такива кораби, самолети, железопътни и шосейни транспортни средства се облагат с данък само в държавата, в която се намира неговото седалище.

4. Всички други елементи от имуществото на местно лице на едната договаряща държава се облагат с данък само в тази държава.

Член 24

Премахване на двойното данъчно облагане

1. Когато местно лице на едната договаряща държава получава доходи или притежава имущество, които в съответствие с разпоредбите на тази спогодба могат да се облагат с данък в другата договаряща държава, то първата посочена държава допуска като приспадане от данъка върху дохода или данъка върху имуществото на това местно лице сума, равна на данъка върху дохода или данъка върху имуществото, платен в тази друга държава.

Това приспадане обаче в никакъв случай няма да надвишава тази част от данъка върху дохода или имуществото, изчислена, преди да е извършено приспадането, която се отнася до дохода или имуществото, които могат да бъдат обложени с данък в тази друга държава.

2. Когато в съответствие с някои от разпоредбите на тази спогодба полученият доход или притежаваното имущество от местно лице на едната договаряща държава е освободено от данъчно облагане в тази държава, същата държава може независимо от това при изчисляването размера на данъка върху останалия доход или имущество на това местно лице да вземе предвид освободения доход или имущество.

Член 25

Недискриминация

1. Гражданите на едната договаряща държава не подлежат в другата договаряща държава на каквото и да е облагане или свързаните с него задължения, които са различни или по-обременителни от данъчното облагане и

свързаните с него задължения, на които са или могат да бъдат подлагани гражданите на тази друга държава при същите обстоятелства.

2. Данъчното облагане на място на стопанска дейност, което предприятие на едната договаряща държава има в другата договаряща държава, не може да бъде по-неблагоприятно в тази друга държава, отколкото данъчното облагане на предприятията на тази друга държава, които извършват същата дейност.

3. Отделно от случаите, визирани в чл. 9, ал. 7 на чл. 11 и ал. 6 на чл. 12, лихвите, авторските или лицензионни възнаграждения и други разходи, извършени от предприятие на едната договаряща държава на местно лице на другата договаряща държава, за целите на определянето на облагаемата печалба на това предприятие подлежат на приспадане при същите условия, както, ако бяха платени на местно лице на първата държава. Също така задълженията на предприятие на едната договаряща държава към местно лице на другата договаряща държава за целите на определянето на облагаемото имущество на това предприятие се приспадат при същите условия, както, ако бяха договорени с местно лице на първата държава.

4. Предприятията на едната договаряща държава, имуществото на които изцяло или частично се притежава или контролира, пряко или непряко, от едно или повече местни лица на другата договаряща държава, няма да се подлагат в първата посочена държава на данъчно облагане или свързаните с него задължения, които са различни или по-обременителни от данъчното облагане или свързаните с него задължения, на които са или могат да бъдат подложени други подобни предприятия на първата посочена държава.

5. Разпоредбите на този член няма да се считат като задължаващи едната договаряща държава да предоставя на местни лица на другата договаряща държава каквито и да са лични намаления, облекчения и приспадания за целите на данъчното облагане на основание гражданско състояние или семейно положение, които тя предоставя на собствените си местни лица.

6. Разпоредбите на този член се прилагат за данъците, посочени в чл. 2 на тази спогодба.

Член 26

Процедура по взаимно споразумение

1. Когато местно лице на едната договаряща държава счете, че действията на едната или на двете договарящи държави водят или ще доведат за него до данъчно облагане, несъответстващо на разпоредбите на тази спогодба, то може независимо от средствата за защита в националните законодателства на тези държави да представи своето възражение пред компетентния орган на договарящата държава, на която е местно лице, или ако случаят му е във връзка с ал.1 на чл. 25 от тази спогодба, пред този орган на договарящата държава, на която е гражданин. Възражението трябва да бъде предоставено в срок от три години от първото уведомяване за действието, водещо до данъчно облагане, несъответстващо на разпоредбите на спогодбата.

2. Компетентният орган, ако счете, че възражението е основателно, и ако не е в състояние да достигне сам до удовлетворително разрешение, ще положи усилия да реши случая посредством взаимно споразумение с компетентния орган на другата договаряща държава с оглед да се избегне данъчно облагане, което не е в съответствие със спогодбата.

3. Компетентните органи на договарящите държави ще полагат усилия да разрешават посредством взаимно споразумение всички затруднения или съмнения, възникващи във връзка с тълкуването или прилагането на спогодбата.

Те могат също така да се консултират взаимно за отстраняване на двойното данъчно облагане за случаи, непредвидени в тази спогодба.

4. Компетентните органи на договарящите държави могат да взаимодействат пряко помежду си с цел постигане на споразумение по смисъла на предходните алинеи. Когато се счете за целесъобразно с оглед постигане на споразумение да се извърши устна размяна на мнения, това може да се осъществи чрез комисия, състояща се от представители на компетентни органи на договарящите държави.

Член 27

Размяна на информация

1. Компетентните органи на договарящите държави ще си разменят информация, каквато е необходима за прилагане на разпоредбите на тази спогодба или на националните законодателства на договарящите държави във връзка с данъците, за които се прилага спогодбата, доколкото предвиденото в тях данъчно облагане не противоречи на спогодбата. Всяка информация, получена от която и да е договаряща държава, се счита за поверителна също както информацията, получена съобразно националното законодателство на тази държава, и ще се предоставя само на лица или органи (включително съдебни и административни органи), занимаващи се с определянето или събирането на данъците, предмет на тази спогодба. Тези лица или органи ще ползват информацията само за такива цели. Те могат да предоставят информацията на публични съдебни процеси или при постановяване на съдебни решения.

2. Разпоредбите на ал. 1 в никакъв случай няма да се разглеждат като налагащи на една от договарящите държави задължението:

а) да предприема административни мерки, отклоняващи се от законите и административната практика на тази или другата договаряща държава;

б) да предоставя информация, която не може да се получи съгласно законите или нормалната административна процедура в тази или в другата договаряща държава;

в) да предоставя информация, която би разкрила каквато и да е търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговска процедура, или информация, чието разкриване би противоречало на обществения ред (*ordre public*).

Член 28

Влизане в сила

1. Тази спогодба подлежи на ратификация и ратификационните документи ще се разменят във възможно най-кратък срок.

2. Спогодбата влиза в сила от датата на размяна на ратификационните документи и нейните разпоредби ще се прилагат по отношение на данъците, върху доходите или имуществото за всяка данъчна година, започваща на или след 1 януари на календарната година, следваща годината, в която спогодбата влиза в сила.

Член 29

Прекратяване на действието

Тази спогодба остава в сила, докато не бъде прекратена от една от договарящите държави. Всяка договаряща държава може да прекрати действието на спогодбата по дипломатически път чрез писмено съобщение за прекратяването най-малко шест месеца преди края на всяка календарна година след изтичането на период от пет години от датата, на която спогодбата влиза в

сила. В този случай спогодбата ще престане да действа по отношение на дължимите данъци за всяка данъчна година, започваща на или след 1 януари на календарната година, следваща годината, през която е изпратено съобщението за прекратяване.

В удостоверение на горното, долуподписаните, надлежно упълномощени за това от техните правителства, подписаха тази спогодба.

Съставена в София на 22 февруари 1999 г. в два оригинални екземпляра, всеки от които на официалните езици на двете страни - български език съгласно Конституцията на Република България и македонски език съгласно Конституцията на Република Македония, като и двата текста имат еднаква сила.

За Република
България:
Муравей Радев,
министър на
финансите

За Република
Македония:
Борис Стоименов,
министър на
финансите